

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Bruksgymnasiet 2024

1. Inledning

Planen omfattar Bruksgymnasiets främjande, förebyggande och åtgärdande arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling under 2023, samt en utvärdering av föregående års plan.

2. Målsättning

Målsättningen är att Bruksgymnasiet ska vara en skola utan diskriminering och kränkande behandling. På vår skola ska alla elever och all personal känna sig trygga och respekterade. Bruksgymnasiet ska präglas av mångfald och tolerans.

3. Lagstiftning

Diskriminering och trakasserier regleras i Diskrimineringslagen (2008:567) och kränkande behandling i Skollagen (2010:800). Arbetet tar utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter. Utrednings- och åtgärdsskyldighet föreligger för skolan vid kännedom eller påtalande av diskriminering och kränkande behandling. Om skolan inte vidtar skäliga åtgärder, brister i dokumentation eller om skolans plan inte lever upp till lagstiftningens krav, kan huvudman åläggas att betala skadestånd eller diskrimineringsersättning till utsatt elev.

3.1 Diskriminering

Diskriminering är enligt lagstiftning när skolan på osakliga grunder missgynnar eller negativt särbehandlar en elev kopplat till en eller flera diskrimineringsgrunder. Dessa grunder är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck och ålder.

3.2 Trakasserier

Trakasserier är uppträdanden som kränker en elevs värdighet. För att klassas som trakasserier skall uppträdandet ha samband med en eller flera diskrimineringsgrunder. Trakasserier kan vara fysiska, verbala, psykosociala eller ske via texter och bilder. Såväl elever som skolpersonal kan göra sig skyldiga till trakasserier.

3.3 Kränkande behandling

Kränkande behandling är i likhet med trakasserier, uppträdanden som kränker en elevs värdighet fysiskt, verbalt, psykosocialt eller genom texter och bilder. Skillnaden är att kränkande behandling inte kopplas till diskrimineringsgrunder. Såväl elever som skolpersonal kan göra sig skyldiga till kränkande behandling. Mobbning kan ses som en form av kränkande behandling, som innebär ett upprepat negativt beteende mot en elev.

3.4 Barnkonventionen – svensk lag

Barnkonventionen ger en definition av vilka rättigheter som borde gälla för alla barn i världen. Sverige ratificerade Barnkonventionen 1990 och 1 januari 2020 blev Barnkonventionen lag. Detta innebär att Barnkonventionen tas in i den nationella lagstiftningen. Den får därmed samma rättsliga status som andra nationella lagar. Artiklar i Barnkonventionen som är speciellt viktiga i

arbetet för att förebygga kränkande behandling och diskriminering är Artikel 2: Rätten att inte diskrimineras utifrån ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i livet.

4. Skolans arbete

Skolans arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling kan beskrivas utifrån tre olika nivåer; främjande, förebyggande och åtgärdande insatser.

4.1 Främjande arbete

Det främjande arbetet riktas mot alla elever utan förekommen anledning, som en naturlig del i skolans verksamhet. Det arbetet ska genomföras av alla vuxna på skolan, i alla möten med eleverna. Skolans plan mot diskriminering och kränkande behandling arbetas med på mentorstid, konferenstid, arbetsplatsträffar och vid introduktion av nyanställd personal.

När vi har arbetat med framgångsfaktorer på Bruksgymnasiet har det bl.a. framkommit att vi är en liten skola med hög lärartäthet. Att klasserna generellt är små och att det därmed finns tid att se alla elever. Lokalerna benämns som ljusa och fräscha och att det är positivt med de "små husen" där eleverna har olika hemvister. Där befinner sig ofta lärare, vilket kan inge trygghet. Personalstyrkan är stabil och har arbetsglädje, en "Bruksgymnasietanda" nämns som positivt. Att Komvux och SFI ligger under samma tak anses bidra till en mognare miljö.

4.2 Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet görs i fyra steg.

1. Kartläggning/undersöka risker för diskriminering och kränkande behandling.
2. Nulägesanalys av orsakerna till riskerna.
3. Sätta upp mål och genomföra åtgärder för att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter.
4. Följa upp och utvärdera arbetet i denna plan.

För beskrivning av det förebyggande arbetet på Bruksgymnasiet, se under rubriken ansvar och delaktighet samt kartläggning och nulägesanalys.

4.3 Åtgärdande arbete – Anmäla, utreda och åtgärda diskriminering och kränkande behandling.

Östhammars kommuns skolor följer kommunens riktlinjer för arbetet mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling vid upplevd diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

Vid misstanke eller påtalande av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling föreligger en skyldighet att skyndsamt påbörja en utredning, utan krav på bevisbörda. I vår kommun används ett digitalt verktyg, Draftit KB Process, för att rapportera och utreda kränkande behandling i förskolor och skolor.

Vårdnadshavare uppmanas att ta kontakt med skolan vid misstanke om att någon av skolans elever blivit utsatt. Samtliga vuxna på skolan har ett ansvar för att arbeta mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Elevhälsan har en viktig roll som stödjande och vägledande i det arbetet. Utredningen går till på följande sätt:

1. Om en elev upplever sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkning så kan de själva och/eller med stöd från mentor, lärare eller elevhälsa anmäla det till rektor.
2. Rektor gör bedömningen att inleda utredning på skolan, om det inte går att genom några frågor få händelsen klarlagd och därigenom uppklarad. Därefter kan den delegeras till lämplig person. Utifrån utredningens resultat vidtas nödvändiga åtgärder för att förhindra framtida kränkningar.
3. Om en elev upplever sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkning av *personal*, ska rektor ansvara för utredningen. Utifrån utredningens resultat vidtas nödvändiga åtgärder för att förhindra framtida kränkningar.
4. Rektor återrapporterar via Drafit KB Process till förvaltningen där samlig dokumentation diarieförs. Eventuell utlämnande av utredningsmaterial ska sekretessgranskas. Berörda elever och vid behov vårdnadshavare informeras om resultatet av utredningen samt eventuell åtgärdsplan.
5. Nämndsekreteraren är ansvarig för att rapportera alla diskrimineringsärenden till nämnden.

Den elev som känner sig kränkt ska bli uppmärksammas direkt i samtal. Samtalen ska följas upp tills det är klarlagt att kränkningen upphört.

Åtgärder ska grundas på utredningen av vad som skett i det specifika fallet och bör riktas till både den som blivit utsatt och den som utövat kränkningen. Åtgärder kan innebära samtal, riktade insatser till klasser, föräldrakontakter, anmälan till socialtjänst och/eller polis. Varje ärende ska följas upp, dokumenteras, utvärderas och avslutas.

Rektor har det yttersta ansvaret för att en utredning startas och för att åtgärder sätts in samt för återrapportering till förvaltningen. Mentor har alltid det grundläggande ansvaret för sina mentorselever, men stor vikt läggs vid samarbete med elevhälsa och skollledning när det gäller all form av trakasserier och kränkande behandling.

4.4 Ansvar och delaktighet

4.4.1 Elever

Elevernas deltagande i det förebyggande arbetet är viktigt och delaktighet, i enlighet med ålder, ska ingå i likabehandlingsarbetet. Eleverna är bland annat delaktiga utifrån att de årligen svarar på frågor i en elevenkät (tidigare trygghetsenkät) där det även är möjligt att lämna mer fria synpunkter. Eleverna har även diskuterat uttagna frågor från trygghetsenkäten utifrån inkomna svar med sina mentorer. Deras åsikter och synpunkter tas med i kommande planering. På skolan finns en elevkår som utses av eleverna samt ett elevskyddsombud som utses varje år.

4.4.2 Skolpersonal

Alla har ett ansvar för att medverka till att skapa ett klimat på Bruksgymnasiet där vi visar varandra ömsesidig respekt. Personalen har en extra skyldighet att aktivt arbeta för en bra arbetsmiljö samt att vara goda förebilder för eleverna.

4.4.3 Mentor

Mentorer har ett övergripande ansvar för att följa elevernas kunskapsutveckling och studiesituation samt hålla regelbundna utvecklingssamtal med sina elever (minst en gång per termin). Varje mentor har ett ansvar för att arbeta nära sina elever och aktivt jobba för att skapa en vi-känsla och ett gott Arbeitsklimat i klassen. Mentorstid för klasserna är utlagda på schemat en gång i veckan. Klasskonferenser hålls en gång per termin, där alla elever tas upp, särskilt de som är i behov av stöd, tillsammans med undervisande lärare, elevhälsa och rektorer. Programlagsdagar genomförs varje år för att stärka sammanhållningen och samarbetet över årskurser. Mentor informerar om och förankrar denna plan i sin klass.

4.4.4 Elevhälsan

Elevhälsan har kontakt med skolledning, arbetslagen och mentorerna för att få en övergripande bild över elevernas situation på skolan. Elevhälsan erbjuder olika former av samtal, individuellt och i grupp, för att stärka elevernas psykosociala och fysiska hälsa. Utifrån elevernas individuella behov kan de erbjudas motiverande samtal, vägledningssamtal, stödsamtal och strukturstöd/studiehandledning. Alla elever i årskurs ett erbjuds hälsosamtal av skolsköterskan.

Varje vecka samlas elevhälsan med programrektorerna för att ta emot lärares oro runt enskilda elever i ett möte kallat En väg in (EVI). Det kan handla om psykosociala frågor, stöd kring studier, vägledning och frånvaroproblematik. Läraren/mentorn kan få råd och stöd kring anpassningar, vid behov utreds vad som kan göras på gruppnivå och organisationsnivå. Här beslutas vidare om utredningar som ligger till grund för beslut om särskilt stöd, åtgärder och/ eller organisationsförändringar.

En elevenkät genomförs under höstterminen av alla elever där skolkurator och skolledning har ett ansvar att sammanställa, få ut information om resultaten och kontinuerligt följa upp det som framkommit och de mål som sätts för kommande år. Enkäten är ett underlag i det systematiska kvalitetsarbetet, och ligger till grund för framtagning av lämpliga åtgärder. Målsättningar och planerade åtgärder redovisas i slutet av dokumentet.

För att främja värdegrundsarbetet anordnar elevhälsan en Liv- och lust-dag en gång per år för alla elever där en lämplig föreläsare bjuds in och eleverna jobbar i grupper med olika värdegrundsfrågor. Vid varje läsårsstart genomför elevhälsan en kick-off för årets årskurs ett för att stärka sammanhållningen i klassen och samläsningsgrupperna.

4.4.5 Skolledning

Skolledningen har det övergripande ansvaret för att arbetet kring kränkande behandling och diskriminering behandlas och åtgärdas enligt gällande regelverk. Vid kännedom eller påtalande föreligger en utrednings- och åtgärdsskyldighet.

5. Kartläggning

En elevenkät genomförs årligen på skolan i syfte att kartlägga och undersöka risker kring trygghet, arbetsro, upplevd diskriminering och kränkande behandling. Den skickades ut digitalt till alla elever på Bruksgymnasiet under oktober månad. Enkäten har förändrats en del i sitt utförande från föregående år. Vissa frågor har bytts ut och en del svarsalternativ har förändrats. Detta gör det något svårare att analysera svaren över tid. Totalt svarade 303 elever på enkäten av totalt 370 elever. Resultaten distribuerades och sammanställdes centralt och har studerats och analyserats av skolkurator och skolledning samt har redovisats för lärare och elever. Lärare och elever har diskuterat resultaten och föreslagit aktiviteter och åtgärder.

Hälsosamtal hålls av skolsköterskan med alla elever i årskurs ett, inklusive introduktionsprogrammen (IMA/IMS). Genom dessa samtal har alla elever möjlighet att uttrycka sig kring bl.a. trivsel och trygghet på skolan. Sammanfattande information från hälsosamtalen redovisas nedan.

5.1 Bruksgymnasiets årliga elevenkät

De allra flesta elever som svarar på enkäten upplever att de är trygga på Bruksgymnasiet. 95 % anser att de *till stor del* och *helt och hållet* är trygga på skolan. Andelen killar och annan könstillhörighet som känner sig trygga är högre än andel tjejer. Inga större skillnader mellan elever på högskoleförberedande program eller yrkesförberedande. Introduktionsprogrammets elever (IMA/IMS) skattar sig som något mer trygga än övriga elever. Svaren är något högre jämfört med förra årets resultat.

Enkäten visar att för några elever finns det områden som upplevs otrygga. Likt förra året så förekommer omklädningsrummen och matsalen. Svarsalternativen är något annorlunda formulerade så detta år var det flest elever som skrev att rastutrymmen/ korridorer inne upplevdes av vissa som otrygga. Förra året utmärkte sig specifikt "stora torget" för vissa som en otrygg plats. Klassrummet och toaletterna nämndes av vissa som en otrygg plats, utan vidare specifikation om vilken/vilka klassrum eller toaletter. Några ansåg att busshållplatsen, parkeringen och skolgården kan upplevas som otryggt. Kafeterian och skolbiblioteket nämndes av enstaka elever. Ett par elever kommenterade att det är otryggt utifrån att man inte vet vilka som är på skolan och det inte finns någon koll på det.

Känner eleverna till ordningsreglerna på skolan? 70 % av de elever som svarade på enkäten svarar *helt och hållet* och *till stor del*. 8 % av eleverna svarar *inte alls*. Det är något färre som uppger att de känner till ordningsreglerna på de högskoleförberedande programmen. Även tjejer verkar känna till dem i något mindre grad. Förra året svarade 55 % att de kände till ordningsreglerna, så årets resultat är en ganska markant förbättring.

Eleverna får svara på om de har känt sig illa behandlade av annan elev på skolan. 91 % anser att de *aldrig* eller *sällan* blir det. Fler killar och annan könstillhörighet svarar *aldrig* på frågan än tjejer. Frågan är omformulerad från förra året varför en jämförelse inte riktigt kan göras, men på totalen är svaren något mer positiva. De som uppger att de känner sig illa

behandlade har svarat att det främst är verbalt. Några enstaka elever uppger att det är fysiskt, sexuella trakasserier, rasism eller förekommer på nätet. I fritext går att läsa att det främst handlar om blickar, hån och utfrysning. Detta identifierades som ett område som eleverna får diskutera ytterligare.

Eleverna får svara på om de känt sig illa behandlade av lärare eller annan vuxen på skolan. 92 % svarar att de *aldrig* eller *sällan* blir det. Tjejer svarar *aldrig* i något lägre grad än killar och annan könstillhörighet. Det är ingen större skillnad gällande yrkesprogram och högskoleförberedande program, men IMA/IMS svarar utslutande positivt. I fritextkommentarer går att läsa att det kan förekomma att de känner sig orättvist behandlade, att lärarna inte lyssnar eller lägger dumma kommentarer. Någon tycker att lärare "stressar sönder elever" och att "proven är omöjliga". Generellt är det få som upplever att de *ofta* eller *alltid* känner sig illa behandlade av lärare/vuxen på skolan (5 %), men det är något fler än föregående år.

På frågan om det finns någon/några vuxna på skolan som de känner sig trygga med som de kan vända sig till svarar 84 % att de *alltid* eller *ofta* kan det. Inga större skillnader mellan program, men elever från högskoleförberedande programmen svarar i något mindre grad *alltid*, likaså tjejer. Frågan är ny för året så det finns inga tidigare resultat att jämföra med.

77 % av eleverna anser att det *alltid* eller *ofta* är arbetsro på lektionerna. På totalen är det en förbättring från förra året. Likt förra året är det fler killar som svarar *alltid*. Yrkesprogrammen svarar *sällan* eller *aldrig* i högre grad (29 %) än högskoleförberedande program (23 %) och IMA/IMS (15 %). Värt att nämna är att en liten andel elever (3 %) svarar *aldrig*.

En ny fråga för året gäller om eleverna tycker att de får tillräckliga utmaningar i skolarbetet. På totalen svarar 85 % att de *alltid* eller *ofta* får det. Är inga större skillnader mellan kön eller program. En ganska stor andel (5%) svarar *vet inte* på frågan.

På frågan om de tycker att lärarna förklarar vad de behöver kunna i de olika ämnena svarar 82 % *helt och hållet* och *till stor del*. 1 % svarar *inte alls*. Killarna och introduktionsprogrammen svarar mest positivt. Ytterligare en fråga som eleverna får ta ställning till är om de tycker att de får den hjälp de behöver från skolan för att klara skolarbetet. På totalen svarar 84 % *helt och hållet* och *till stor del*. Även här är killarna och IMA/IMS mest positiva. De högskoleförberedande programmen svarar något oftare *till viss del* och *inte alls* (16 %) jämfört med yrkesprogrammen (11 %). Det är en ny fråga varför inte jämförelse går att göra.

Eleverna fick svara på hur mycket de tycker att de får vara med och påverka hur de ska arbeta på lektionerna. 75 % svarar *väldigt mycket* och *ganska mycket*. Som de förra frågorna i stycket så svarar killarna i högre grad *väldigt mycket* och introduktionsprogrammen har minst andel gällande *ganska lite* (5 %) och *väldigt lite/inte alls* (0 %). Förra året svarade 69 % att de fick vara med och påverka *väldigt mycket* och *ganska mycket*, så årets resultat är en förbättring.

Som sista fråga får eleverna svara på om de är nöjda med sin skola, d.v.s. Bruksgymnasiet. 87 % av eleverna svarar *helt och hållet* eller *tills stor del*. Likt vissa andra frågor så svarar killar och annan könstillhörighet i större utsträckning *helt och hållet*. Elever på introduktionsprogrammen verkar vara mest nöjda. Inte så stor skillnad mellan programmen, men det finns en något större andel på yrkesprogrammen som svarar *inte alls* (4,8 %). På totalen är de positiva svaren något högre i år än förra året (84 %). Eleverna får beskriva i fritext om det finns något ytterligare som de vill berätta om skolan och då kommenteras skolmaten, både i positiv och negativ mening. Någon skriver att det är högljutt och inte bra arbetsro. Det kommenteras kring stress och press på elever som kan riskera att öka den psykiska ohälsan. Oro för att personer som inte går på skolan befinner sig där. Även kommentarer som ger beröm till skolans lärare.

5.2 Hälsosamtal

En sammanställning av skolsköterskans hälsosamtal av åk 1 med fokus på skolmiljö visar att de flesta svarar att de trivs mycket bra eller bra i skolan. Av de elever som skolsköterskan träffat trivs de flesta i sin klass, men att det finns grupperingar. Majoriteten av eleverna anser att de har mycket bra eller bra arbetsro på lektionerna. De flesta kan koncentrera sig på lektionerna, medan en mindre del anser att det är svårt och uppger främst att det handlar om egna koncentrationssvårigheter, som ibland hör ihop med neuropsykiatriska diagnoser. Vissa uppger att de tappar fokus för att det är för svårt eller ointressant. Koncentrationsförmågan kan även ha att göra med att en ganska stor andel elever inte äter frukost, en del hoppar även över lunchen. Många elever lägger sig sent och får därmed för få timmars sömn för att få tillräckligt med ork för skoldagen.

En del av eleverna anser att skolan är stressig. Det kan handla om höga krav på sig själva, hög frånvaro, sjukdom eller att de skjuter upp pluggandet till sista minuten. Ett fåtal uppger att de själva har blivit illa behandlade av andra elever eller känner någon som blivit det. Ingen har uppgett hittills att de blivit illa behandlade av vuxna på skolan. På frågan om de varit hemma från skolan utan att ha varit sjuka svarar en del att det hänt. Det kan ha att göra med att eleverna inte mått bra, haft ångest, har försovit sig, varit trötta då de sovit dåligt eller att de prioriterat annat. För en del elever är det tufft med sociala interaktioner och vissa har uttryckt att busresan och matsalen är extra kämpiga. Överlag är många elever positiva till sin skolgång.

5.3 Elevernas åsikter och tankar

Eleverna har fått tagit del av resultaten av trygghetsenkäten via en sammanställning som visats av mentorerna. Eleverna har haft möjlighet att kommentera alla resultat, men de frågor som identifierats och som lyftes lite extra var otrygga platser och vad vi kan göra för att öka tryggheten, hur vi gemensamt kan jobba för ökad arbetsro och hur vi kan minska kommentarer, blickar och hån som upplevs kränkande.

Platser som kan upplevas otrygga kan vara där det är mycket folk, om det t.ex. är trångt vid skåpen och om det är högljutt. Några kommenterar att rastutrymmen kan upplevas otrygga om det är mycket folk som blockerar vägen. "Det är snarare vissa personer som gör en

otrygg än vissa platser”, anser några. Andra uttryckte att det är mer otryggt där det inte finns så många vuxna, t.ex. i omklädningsrummen och i vissa korridorer. Ibland kan det kännas otryggt om eleverna möter stora gäng (både tjejer och killar). Det är oroande ifall någon säger någon kommentar. Viskningar i klassrummet kom upp som något som kan upplevas otryggt. Förslag till förbättringar från elever: Fler vuxna där eleverna är, rastvakter, lärare ska synas, markera och se till att folk respekterar varandra. Även eleverna ska stå upp för varandra. Minska trängseln vid skåpen genom att ha vartannat skåp med annan klass. Dela av stora utrymmen till mindre, t.ex. stora torget och matsalen.

En del uttryckte att det är tryggt i skolan, att de hade svårt att komma på vad som skulle kunna förbättras. En annan reflektion var att enkäten visade på bra resultat gällande tryggheten på skolan. Fler elever känner sig trygga där de brukar hålla till, i ”deras hus”.

Något som fler klasser tog upp var toaletterna. Vissa toaletter är lätta att öppna utifrån och en del handikapptoaletter kan låsa upp sig själva, andra är svåra att få upp, vilket blir otryggt. Förslag från eleverna: Städa toaletterna ordentligt, se till att låsen fungerar. Installera låskolvar.

Matsalen känns för öppen, enligt en del elever. Jobbigt med stora öppna ytor. Alla ser vad man ska äta och vilken mängd mat de ska äta. Finns risk för kommentarer om matmängd, vilket kan påverka hur mycket mat eleverna tar. Förslag från eleverna: Mer undanskymda hörnor/skärmar, frostat glas mot korridorerna.

Omklädningsrummen upplevs av vissa som otrygga. Alla är inte bekväma med att visa sig nakna. Andra kommenterade risk för filmning i omklädningsrummen. Förslag från eleverna: Inför tydligt mobilförbud, sätt upp duschdraperier i duscharna och se till att dörrarna inte kan öppnas utifrån.

Någon klass upplever att det känns lugnare på skolan nu och att de inte känner sig otrygga på någon plats. En klass pratade om att bussresorna kan upplevas otrygga då bussarna ibland är överfulla. Pingisbordet kom upp som en otrygg plats, men även som en positiv aktivitet vid raster.

Vad gällde arbetsron så uttryckte några att det redan är bra arbetsro och att inte så mycket behöver göras. Vissa tyckte att det är svårare att hålla arbetsron på eftermiddagar, då man kan vara trött och ofokuserad. Andra sa att otydlighet, förvirring och trista lektioner kan leda till oro på lektionerna, vilket försämrar arbetsron. Några tyckte att arbetsron beror på hur läraren styr i klassrummet. Någon klass upplevde att det var mindre arbetsro i samläsningsgrupperna. Det kom fram olika förslag på åtgärder: Det ska finnas tydliga regler och instruktioner. Inte för långa genomgångar eller lektioner. Varierande undervisning och mindre grupper. Mer resurser, fler lärare på lektionerna. Ha en liten kort paus på varje lektion. Viktigt att lärare säger till när det inte är arbetsro. Ordna med fler tysta arbetsrum på skolan, ge möjlighet att sitta på biblioteket. Tillåt eleverna att lyssna på musik på lektionerna. Skicka ut elever från klassrummet om de stör och kontakta mentor eller föräldrar och ge frånavaro. Dela på elever som stör undervisningen. Ta eget ansvar och se till

att inte störa! Fokusera på dig själv, ditt arbete och ha inga telefoner. Lyssna på läraren. "Visa respekt till varandra det är inte ok att förstöra andras undervisningssituation" och "spara snacket till rasterna!" anser elever.

Vad gäller kränkande kommentarer så samtalade en del grupper just om innebörden av begreppet "kränkt" och att det kan tolkas väldigt olika. En del uppger att vissa blir "kränkta" bara en lärare säger något de inte håller med om. Ibland kan någon kanske mena att skämta, men det upplevs kränkande. Någon grupp lyfte vikten av att de som betar sig illa ska få konsekvenser.

En grupp pratade om att det är lätt att tolka blickar och uttalande som "hånande". De resonerade kring att både de som hånar och känner sig hånade kan lida av dåligt självförtroende eller självkänsla. Dessa elever tyckte att en kurs i självförtroende vore bra. Andra pratade om vikten av att vara medveten om sitt kroppsspråk. Några pratade om att de inte känt sig kränkta, men ibland känt ett obehag då de upplevt att de blivit "uttittade", eller upplevt "är-du-dum-i-huvudet-blick" av enstaka personal på skolan. En grupp pratade om vikten av att normalisera differenser och unika egenskaper.

Språkbruket kom upp hos en del elevgrupper. Det kan vara hårt och ibland missuppfattas. Några pratade om en kultur av att prata förortsslang med mycket svordomar och könsord, vilket inte upplevs så trevligt av alla. Vissa pratade om vikten av att visa varandra hänsyn och respekt och vara vänliga mot varandra. Även att vårda språket och låta alla vara med. Några poängterade vikten av att be om ursäkt ifall man sagt/gjort något dumt. "Behandla andra så som du själv vill bli behandlad" föreslogs. Fler förslag till förbättringar var att säga till och lägga sig i om man ser någon som blir illa behandlad. Lärarna behöver markera direkt. Våga prata med varandra och lösa problem och ta eget ansvar. Ytterligare förslag för att öka inkluderingen var att ha fler aktiviteter för att bygga ihop klasser och att arbeta i olika konstellationer inom klasserna. Temadagar och liknande är viktiga. Samarbeten mellan klasser, t.ex. Svenska och SFI kom som ett förslag. "Vi tycker skolan är inbjudande till umgänge och gemenskap!", uttryckte en grupp.

Övrigt som kom upp i elevdiskussionerna var en önskan om fler soffor på stora torget, bygga ut skolan, höja värmen på skolan och sälja energidryck i kafeterian.

5.4 Kränkingsanmälningar i Draftit KB Process 2023

Under 2023 anmäldes 1 nytt kränkingsärenden och 2 som följde med från 2022. Alla dessa är avslutade. Kränkingsärendet var av verbal karaktär.

6. Analys

Utifrån trygghetsenkäten, hälsosamtal och elevsamtal ser vi att de allra flesta känner sig trygga på Bruksgymnasiet. Det är viktigt att vi fortsätter vårt förebyggande och främjande arbete samt att vi lyssnar in de synpunkter och tankar som kommit från eleverna för att bibehålla och utöka känslan av trygghet och välmående. Det är glädjande att se att resultaten på trygghet har ökat från redan innan höga resultat. Dock finns det fortsatt områden att jobba med.

Skolledning och skolkurator valde ut att få in mer reflektioner och förslag på åtgärder från elever att uttrycka med egna ord kring trygga/otrygga platser och bemötande av varandra. Resultaten har redovisats ovan och kommer att tas i beaktande i det fortsatta trygghetsarbetet på skolan. Arbetsron fick eleverna även prata mer om och där finns det alltid förbättringsområden. Är positivt att se att resultaten på upplevd arbetsro har ökat. Egna förslag från eleverna kan läsas om ovan och även de kommer tas i beaktande i det fortsatta arbetet med arbetsron.

En tendens som ses ganska övergående detta år är att killar och annan könstillhörighet generellt svarar mer positivt än tjejer och att eleverna på IMA/IMS generellt svarar mer positivt än övriga program. Att det är så kan vara värt att fortsätta undersöka för att förstå vad som ligger bakom det och naturligtvis fortsätta jobba för att alla elever ska känna sig trygga på Bruksgymnasiet.

7. Mål och uppföljning

Målen tas fram utifrån kartläggningar och den nulägesanalys som gjorts.

Uppföljning av planens mål sker årligen och utifrån denna upprättas en ny plan. Ansvarig för detta är skolans rektor.

7.1 Utvärdering av prioriterade mål 2023

”Att alla elever ska känna arbetsro på sina lektioner”

Åtgärder

- Förstärkning i klassrummen på vissa lektioner
- Observationer i utvalda klassrum av delar av elevhälsan och skolledning
- Samtal i kollegiet kring arbetsro
- Arbete kring ”trygga, fungerande grupper” där undervisande lärare runt en elevgrupp samlas för att diskutera gemensamma förhållningssätt och pedagogik

Utfall

Efter åtgärder som genomförts har det visat sig att arbetsron upplevs bättre, vilket framkommer i årets resultat. Målsättningen att alla elever ska känna arbetsro på sina lektioner är inte uppfyllt, så målet kvarstår och ytterligare åtgärder planeras för 2024.

”Att alla elever känner till ordningsreglerna”

Åtgärder

- Göra ordningsreglerna kända för eleverna på mentorstid

Utfall

En större andel av eleverna menar att de känner till ordningsreglerna än föregående år. Ordningsreglerna är omgjorda och har samtalats om i mentorsgrupperna. Mentorerna fortsätter samtala om ordningsreglerna vid behov och gör dem kända för nya elever.

7.2 Prioriterade mål 2024

Nuläge/behov	Mål	Åtgärd	Ansvar	Uppföljning
Resultaten gällande upplevd arbetsro på lektioner har ökat från tidigare år. Det finns fortsatt behov av att arbeta med frågan för att nå målet.	Att alla elever ska känna arbetsro på sina lektioner	<p>Förstärkning i klassrummen på vissa lektioner</p> <p>Observationer i utvalda klassrum av delar av elevhälsan och skolledning</p> <p>Samtal i kollegiet kring arbetsro</p> <p>Fortsatt arbete kring "trygga fungerande grupper"</p> <p>Samtal med elever om arbetsro</p> <p>Samtal med elever som stör arbetsron</p>	<p>Skolledning och specialpedagoger</p> <p>Skolledning och specialpedagoger</p> <p>Skolledning</p> <p>1:e lärare</p> <p>Mentorer</p> <p>Mentorer och skolledning</p>	<p>Kontinuerliga uppföljningar under våren och hösten</p> <p>Juni/december 2024</p> <p>Juni/december 2024</p> <p>Juni/december 2024</p> <p>Kontinuerliga uppföljningar under våren och hösten</p> <p>Kontinuerliga uppföljningar under våren och hösten</p>
Vissa platser anses otrygga av en del av skolans elever, t.ex. omklädningsrummen, matsalen, toaletter, klassrum och korridorer	Att skapa en trygg skolmiljö på alla platser i skolan	<p>Bevaka ombyggnationen av idrottshallen (vilket inkluderar omklädningsrummen)</p> <p>Undersöka låsen på skolans toaletter</p> <p>Se över möjligheter till förändringar i matsalen</p> <p>Fråga eleverna om vilka klassrum och rastutrymmen som kan upplevas otrygga och se över åtgärder</p>	<p>Skolledning</p> <p>Lärarassistent</p> <p>Skolledning och köksledning</p> <p>Mentorer</p>	<p>Juni/december 2024</p> <p>Juni/december 2024</p> <p>Juni/december 2024</p> <p>Juni/december 2024</p>

